

متن پرسش

سلام و عرض ادب و احترام: خدای متعال خیر کثیر به شما عطا فرماید. دو سوال داشتم: ۱. با توجه به اینکه عالم برزخ، مکان ندارد، می‌توان گفت برزخ، ساحتی از وجود است که توسط انسان، ظهور می‌یابد؟ یعنی برزخ یک ظهور کامل دارد که توسط روح انسان کامل است و برای هر انسانی نیز ظهور خاص خود آن انسان را دارد؟ ۲. استاد عزیز با توجه به اینکه روح انسان، جسمانی الحدوث است وجود ما قبل از این دنیا و قالوا بلا گفتن انسان را چطور مطرح می‌کنیم آیا باید گفت نوعی وجود و ادراک در علم خدا داشتیم بدون اینکه شخصیت و وجود مشخصی داشته باشیم؟ ممنونم. التماس دعا

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱- برزخ به عنوان عالمی از عوالم وجود، هم‌اکنون موجود است و انسان با هرچه بیشتر مجردتر شدن، در آن عالم بیشتر حاضر می‌شود که نهایت آن حضور با مرگ و انقطاع از بدن پیش می‌آید و نمی‌توان گفت چون مکان ندارد از طریق انسان به ظهور می‌آید. خداوند هم مکان ندارد ولی ظهورش نیز به خودش است. آری! در نسبت با ما هرچه مجردتر شویم، ظهور او برای ما بیشتر است ۲- همین‌طور است. موفق باشید